

שתי האיגרות האחרונות ששלח מרן החזו"א זצ"ל לרב קלמן כהנא זצ"ל

האיגרת הראשונה שמובאת כאן נמסרה לי (י"ק) לפרסום ע"י בנו הרב"ז כהנא שליט"א. היא התפרסמה מקוטעת וחסרה בקובץ אגרות חזו"א חלק ג [בני ברק תש"ן], חלקה הראשון בסימן קל (עמ' קנא) וחלקה השני בסי' צז (עמ' קיט) וחלק הושמט. כאן מתפרסם צילומה בפעם הראשונה, וכן תימלולה תוך השלמת פיסוק ופתיחת ראשי תיבות. היא נשלחה אל הרק"כ במהלך שנת תשי"ג.

יקירי וחביבי שליט"א

דבריו נגעו מאוד על לבי, וידעתי את לבו הטהור [אף כי לבי דואג מאוד על מה שהוטבע בעולם שאינו שלו, בזמן שעולמו הראוי לו הוא עולמו של תורה ועומק ההלכה כאשר זכה בזה הרבה], ודבריו יוצאים מלב, וקראתיים בגעגועי אהבה. אבל קשה לי להבין איך ערך את הדברים, כי לא נשתנו הדברים כלל. בכל פגע הריני מורגל להחזיק את האמונה כי לא נעשה דבר בעולם במקרה רק על פי השגחתו יתברך, והריני מתאמץ בתפילה להעביר את הגזירה, ולפיכך הריני מתייחס בקרירות להשתדלות, כי על פי הרוב אין ההשתדלות ברורה. גיוס בנות לשירות לאומי הכאיב ללבי מאוד מאוד, ופילוג בין קודש לקודש לא היה מניח דעתי. האמצעים של השתדלות בכח אמנם לא מצאו רצון בלבי, ועל פי הדברים האלה דברתי מה שדברתי, אחרי ראותי את תנאי ההצעה, לחסל בזה העניין. נצטערתי מאוד כי למעשה הגזירה ברעתה עומדת, לא הפריע בזה שום השפעה מן החוץ, והזכרתי רק צערי כי חלילה ע"י נתקיימה הגזירה, ולא היו בפרוזודור אנשים שדברו עמי כלל על אודות זה. העיקר שרצוני להשאיר עוד מקום לרחמים ותחנונים, ולא לקבל ח"ו את הגזירה. הדבר ברור כי כניסה אחר יציאה הוא נידון אחר מיציאה. והריני מקוה שישועתנו קרובה.

והנני חותם ברכה, דורש שלום תורתו באהבה, אברהם ישעיה

עקריו ומהיקבו שליט"ו
דבריו צעלו אצלי על אבני יקצותי וזאת אבן הניחב [מלך] כי אבי דלוג אחר על מה שהלמד בעלמך שמתן שליח קצתן שצולת
הראונו או הוא צעלו של תורה ולשיח הנהיגה כיושר [עבה בקנה הרבה] וקבילו יתעוץ מלך אקריאתם בגעגועי ארובה אבן קלה
אי והבין איך צדק זאת הדברים. כי לא צעתי הדברים כאלו. בכל פגז דבריו אופיא והריוק זמר המצוינו כי לא נצלה בכך דלוג
דזקקת וק"ע הטעמי יד אהינו אמשל ביהלך אהגרי אה הגדיה [לפיכך היינו אמינם בקריאתי והשתדלתי כי ע"פ הדוג אין הלימוד
ברחיה אד גיאת בנתם אהיה אמאוי הכוונת אבדי מוצר אופיא אפואלוג בין קול לקול אז היה אמת צעמי והשתדלתי ש' הלימודי בכת
מאומן אל אצלו קלון בלבד א"ע הדברים המלה דברתי מה שדברתי אחריו חזלתי זאת תנתי הנהגה אמסל בקנה הצעני ונלעתי
אלי כי אצלם פקודיה ברצתה אצדתי אז הכריע בקנה א"ס ה"כמה אין הו"ע והנבתי דק יצדתי כי חלילה צ"י נתקיימה ה"קדיה
אלא היל כן הודרך אצתים לבניה עמי כאלו על אדתי זה העיקר שהצונו והש"יך אצד אק"ס אהמוימק איתנונים, אלו לקבל ה"ו אית האנויה
דברי דוג כי כנסים אהר יתירה הוא נצוץ אהר איתוה אהדיני אקה ישלמה קריאה קריאה וק"ע מוגע דברי דוגמי במנהגו

את צילום המכתב האחרון, מהימים שלפני ר"ה תשי"ד, כמה שבועות לפני פטירת החזו"א, קיבלתי מהרב נתן רפאל אורבך שליט"א שהיה קרוב מאוד לרק"כ בשנותיו האחרונות, ומקורו בארכיון של קיבוץ חפץ חיים. היא התפרסמה חסרה בקובץ אגרות החזו"א ח"ג סי' קמד (עמ' קנח).

נוסח המכתב המלא כבר התפרסם במאמרו הנפלא של הרב רפאל אורבך על הרב קלמן, שנדפס שנה לאחר פטירתו ב'המעין' טבת תשנ"ב [לב, ב] עמ' 9, וכאן מופיע לראשונה גם צילומו. התימולול כאן כולל פיסוק ופתיחת ראשי תיבות. בשולי הצילום שהונח בארכיון הנ"ל הוסיף הרק"כ: 'אוריגינאל ביד. מכתב זה נתקבל אצלי לפני ר"ה תשי"ד. קלמן כהנא'.

שלום וכתובה וחתומה טובה בספרן של צדיקים גמורים
אחר דרישת שלומו הטוב.

אבקשו לשכוח את העגום העבר, אשר היה לי למורת רוח וצערת נפש [וכתוב זבובי וגו' כמובן אין עושים רצוני].
והנני כופל ברכה, שנת חיים טובים, ונזכה לשנת גאולה וישועה.
החותם ברכה, אברהם ישעיה קרליץ
שלום וכתובה וחתומה טובה לכל החברים שיחיו [=חברי קיבוץ חפץ חיים]

שלום וכתובה וחתומה טובה בספרן של צדיקים גמורים
אחר דרישת שלומו הטוב. [וכתוב זבובי וגו' כמובן אין עושים רצוני].
והנני כופל ברכה, שנת חיים טובים, ונזכה לשנת גאולה וישועה.
החותם ברכה, אברהם ישעיה קרליץ
שלום וכתובה וחתומה טובה לכל החברים שיחיו